

**ТРАНСФОРМАЦІЯ
ОБОРОННИХ ІНДУСТРІЙ:
НАЛЕЖНЕ ПЛАНУВАННЯ
ПРІОРИТЕТ №1**

Минулого тижня Головнокомандувач ЗСУ генерал Олександр Сирський повідомив про те, у січні 66 % російської техніки було виведено з ладу саме в результаті роботи ударних БПЛА, а майже половина уражень припадає на FPV-дрони.

Водночас у 2024 році найбільші в Україні приватні виробники через відсутність державних контрактів не виготовили 1,7 мільйона дронів та РЕБ, попри наявні для цього потужності. Ключові причини — відсутність довгострокового планування та гарантованих бюджетом закупівель.

Такі розрахунки презентували наші партнери Технологічні сили України — об'єднання майже 50 провідних приватних виробників усіх видів озброєння. Сьогодні вони презентували онлайн-лічильник, який показує не використаний потенціал приватного сектору ОПК. Слідкувати за лічильником можна за посиланням: <https://zbroya.online/>.

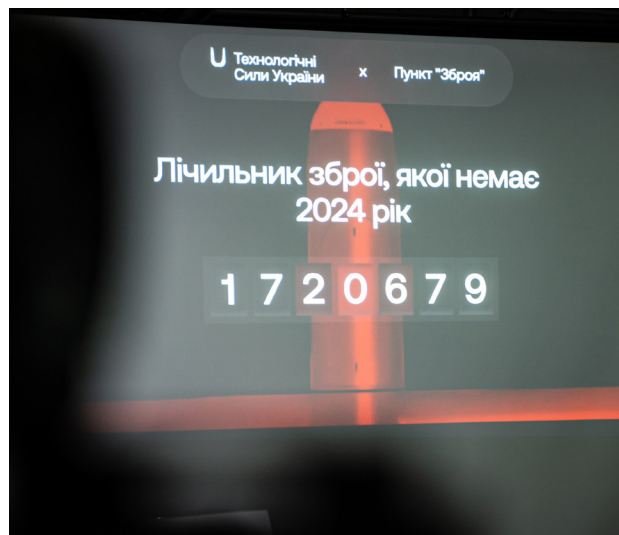
Раніше команда We Build Ukraine визначила 5 стратегічних пріоритетів змін, серед яких базове — планування.

Необхідне системне рішення — довгострокове контракування, ґрунтоване на механізмах передбачуваних фінансових циклів. У рамках таких контрактів виробники матимуть змогу максимально оперативно реагувати на зміни в потребах фронту. За підрахунками Технологічних Сил України, за умов безперебійного контракування підприємства могли б виготовляти 4,7 тисячі одиниць техніки щодня.

З 2022 року неодноразово лунали заклики до нарощення спроможностей виробництва всіх видів озброєння. Багато виробників інвестували та продовжують інвестувати в масштабування виробництва, проте відсутність безперебійних та прогнозованих закупівель від держави фактично нівелюють їхні зусилля. Так, у 2024 році 64 % виробничих потужностей великих приватних виробників не були завантажені.

Йдеться про понад 1,6 мільйона FPV-дронів, понад 72 тисячі ударних, 8,4 тисячі розвідувальних та 1,6 тисячі далекобійних дронів, а також тисяча наземних роботизованих комплексів та понад 1,5 тисячі засобів РЕБ. Ця інформація отримана від виробників 30 кодифікованих зразків озброєння, на які є потреба армії.

Наявне планування в галузі оборони не пов'язане з виробничими циклами, що створює ситуацію непередбачуваності для виробників та затримок у фінансуванні. Водночас комунікація між держзамовниками та виробниками — низька. Так, є приклади успішної співпраці на рівні низових ініціатив окремих бригад або в рамках кластера підтримки розвитку оборонних технологій Brave1.

Крім того, конкурентоспроможність та розвиток інновацій гальмує застаріла система ціноутворення, за якої держава стримує витрати та прибутковість. Механізм ціноутворення має відповідати реаліям ринку, що дасть змогу компаніям нарощувати виробництва та інвестувати в інновації.

Ще одне обмеження, яке стримує потенціал галузі — заборона експорту військової продукції, яку необхідно зняти. Якби виробники могли використати не завантажені державою спроможності для виконання іноземних контрактів для країн-союзників, то обсяг потенційних валютних надходжень до України у 2024 році становила б майже 2 мільярди грн.

На жаль, виникла ситуація, за якої промисловий потенціал українських виробників не може бути у повній мірі використаний ні на потреби фронту, ні на посилення економіки країни та обороноздатності країн-партнерів. Ці проблеми необхідно терміново усувати, адже йдеться не лише про ріст галузі, а найголовніше — про збережені життя захисників, та кращі позиції ЗСУ. Спільними зусиллями з партнерами у Міністерстві оборони, об'єднаннями виробників та експертною громадськістю ми маємо адвокатувати напрацьовувати необхідні рішення.

